Mizah

Seçimler karşısında Demokrat Parti :

Lâzım değil inâyeti ehl-i tekebbürün
Bahş eyledim atâsını vech-i abusuna !

FIKRALAR

Hayırdua

Bir ahbaplarında yemeğe davetliydiler. Karısı öğleden sonra gitti. Kocası da akşama doğru gelecekti. Yemek vakti oldu. Sofra hazırlandı. Fakat beklenen misafir bir türlü gelmek bilmiyordu. Nihayet sofraya oturdular.

Karısı:

— Ne oldu acaba? diyordu. Sakın başına bir kaza gelmiş olmasın? Maamafih, aklıma böyle fena şeyler getirmiyeyim. İnşallah hastalanmıştır.

Mübalağa

Kocası karısının başındaki şapkaya bakarak:

— Nedir bu! dedi. Saksıya benziyor!

Kadın kızdı:

— Amma yaptın ha! diye bağırdı. Senin bu mübalâğalarından da bıktım artık! Mübalâğa etme diye ben sana kırk bin defa söylemedim mi?

Şüpheci

Genç kız, nişanlısına ilânı aşk ediyordu:

— Vallahi, sevgilim, şimdiye kadar sevdiğim tek erkek sensin!

Delikanlı güldü:

— İnanır mıyım! dedi. Şimdiye kadar kimbilir kaç kişiye aynı şeyi söylemişsindir!

Kız, öfkelendi:

— Allah Allah! diye bağırdı. Sen de ne şüpheci şeysin! Şimdiye kadar bu sözümden şüphe eden kimseye rastlamadım!

Zatı Âlileri

Vali, seçim dolayisiyle köylere teftişe çıkmıştı. Bir köye katır sırtında gidilmek icabediyordu. Sarp bir yoldan yukarı çıkarlarken İlbay hayvandan aşağı yuvarlandı.

Kaymakam derhal arkadaki hayvandan atladı. Valiye:

— Aman efendim! Zatıâlilerine bir şey oldu mu? diye sordu.

İlbay, ilçebaya cevap verdi:

— Zatıâlimê bir şey olmadı ama, dirseklerimle kalçam patladı...

Zavallı!

Anasını, babasını öldürmekten suçlu olarak muhakeme ediliyordu.

Avukatı:

— Müvekkilim biçare bir insandır, dedi. Ona karşı bütün insanların büyük bir merhamet ve şefkat göstermesi lâzımdır. Çünkü biçarenin ne anası vardır, ne babası. Zavallı, bir yetimdir...

İmkânsız şey

Aktör İbrahim Delideniz'in Ankarada, radyo temsil kolunda çalıştığı sıradaydı.

Bir gün radyoda bir odada toplanmışlar, İbrahim Delidenizin İstanbul Şehir Tiyatrosundayken kazandığı müyük muvaffakıyetlerine ait sözlerini dinliyorlardı. Bir aralık İbrahim:

— Sözle anlatılmaz, dostlarım, dedi. Bunu gözle görmek lâzımdı. Artık iş o hale gelmişti ki: Ben ne zaman sahneye çıksam, herkesin ağzı bir karış açık kalırdı...

Değerli basbariton Nurullah Şevket Taşkıran, atıldı:

— İmkânı yok azizim, dedi. Mübalâğa ediyorsun!

İbrahim Delideniz, bu itiraza şaşmıştı:

— Neden?

Diye sordu. Nurullah Şevket gülümsedi:

— Neden olacak? dedi. Herkes aynı dakikada esner mi hiç!.

Âlim

Prof. Fuat Köprülü ilmin ve âlimin tarifini yapıyordu:

— Âlim, ufak bir mevzu üzerinde çok şey bilen adamdır. İlmî ilerledikçe daha küçük bir saha üzerinde daha çok şey öğrenir ve bu şekilde ilerleye ilerleye bilgisi genişler, sahası daralır. Nihayet hiç bir şey hakkında her şeyi bilir.

Rakipsizlik

Eskiden tanıdığı taşralı bir mülk sahibi, geçenlerde şehir meclisi âzasından Abdülkadir Ziya'nın evine geldi. Üstat, onu güler yüzle karşıladı:

— Hoş geldin, dedi. Ne var, ne yok bakalım?

Taşralı ahbap:

— İstanbula yerleşmeğe karar verdim, dedi. Taşrada nem var, nem yoksa hepsini sattım.

Abdülkadir Ziya:

— Çok iyi yapmışsın, dedi. Burada neyle uğraşacaksın?

Taşralı ahbap:

— Vallahi, dedi. Henüz bir karar vermedim ama, kendime göre bir iş tutup namusumla çalışacağım.

Abdülkadir Ziya:

— Oh, oh, oh! dedi. Mükemmel doğrusu. Her halde çok para kazanırsın. Çünkü bu sahada pek fazla rakibin yoktur!

Tedavi

Eski radyo müdürü Fuat Münir, oldukça miyoptur. Bir gün Ankarada, Yenişehir otobüs durağında, gelecek bir otobüs bekliyordu. Baktı, karşıki sokaktan bir arkadaşı geçiyor. Seslendi:

— Güle güle yahu! Selâmsızdan mı geliyorsun?

Arkadaşı ona yaklaştı:

— Maşallah, dedi. Artık gözlerin düzeldi. Çok iyi görebiliyorsun.

Fuat Münir sordu:

— Nereden anladın?

— Nereden anladını var mı? Seni tedavi eden benim!

Hayretler içinde kalan Fuat Münir:

— Allah, Allah! dedi. Hiç bilmiyordum. Anlatsana bakalım, ne tedavisiymiş bu?

Arkadaşı sakin bir halde:

— Ne tedavisi olacak? dedi. Borç tedavisi. Geçen ay senden bir on lira borç almıştım ya, maşallah o gündenberi, beni bir kilometre uzaktan görsen tanıyorsun. Halbuki, evvelleri burnunun dibinden geçerdim de, farkına bile varamazdin!

Nazariye

Prof. Mükrimin Halil'le Prof. Salih Murat ilim meseleleri hakkında konuşuyorlardı. Mükrimin Halil:

— Siz Darvin nazariyesine inanır mısınız? diye sordu.

Salih Murat derhal:

— İnanırım, dedi. Hattâ o kadar inanırım ki bana kalırsa insanlar maymundan geldikleri gibi, şimdi de asıllarına dönmeğe başladılar...

Baba yolu

Refik Koraltan Adana kasabalarında parti propagandasına çıkmıştı. Münevver bir delikanlı ile konuşurken:

— Siz niçin Halk Partisindensiniz? diye sordu.

— Babam Halk Partisindendi, ben de Halk Partisindenim.

Refik Koraltan sinirlenmiş gibi idi:

— Babanızın yoluna gitmekte ne mâna var, bilmem ki! dedi. Farzedin ki babanız meteliksizin biriydi. Siz de meteliksiz mi olacaktınız?

Delikanlı cevap verdi:

— Hayır, dedi. O zaman Demokrat Partiden olurdum.

SAYI: 39 CİLT: 2 Fiatı 15 Kuruştur 4 NİSAN 1947

Mizah

Sahibi:
RAMİZ GÖKÇE
ABONE:
Seneliği 750, altı aylığı 375 kuruştur.

Posta Kutusu: 255
İdarehanesi: İstanbul, Babıâli Caddesi, Vilâyet Konağı yanı, No. 10

CUMA GÜNLERİ ÇIKAR HAFTALIK, TARAFSIZ MEMLEKET MECMUASI

BAŞ KÖŞEDEN

Doğrusu, hayret!

İstanbulun kenar bir mahallesinde bir türbe varmış, bu türbedeki evliyaya ait sandukanın üzerinde de gayet kıymetli şallar.

Bir hırsız, ne zaman bu türbenin önünden geçse, o kıymetli şallara gözü takılıyor ve ağzının suyu akıyor. Nihayet bir akşam, türbeye dalıyor, tam şalları sala sırt edeceği zaman, mahallede bir gürültü, bir kıyamet. Bre aman! Meğer büyük bir yangın çıkmış ve mahalleli de yangını söndüremeyince, evliyanın türbesine koşuşmuşlar, başlamışlar duaya: Onun kerametinden medet umuyorlar!.

Hırsız bakmış, işler kötü. Aklına bir şeytanlık gelmiş: Hemen sandukanın altına girmiş, sırtladığı gibi haydi sokağa.

Cahil halk, evliyanın kendilerinden el etek çektiğini, yer değiştirdiğini sanmış ve arkasından bağırmış:

— Devletlûm, bizi bırakıp da nerelere gidiyorsun?!

Demokrat Parti Başkanı Celâl Bayar, Fethiyede yaptığı bir konuşmada: «Biliyor ve iddia ediyoruz ki, dedi. Vatandaşlarımıza dayak atılıyor.»

Başbakan Recep Peker, İstanbuldan İzmire hareket ederken Anadolu Ajansı muharrirlerinden birine şöyle dedi: «Cumhuriyet devrinde tenkit vatandaşın hakkı, hattâ vazifesidir!»

Celâl Bayar'ın iddiasına verilecek cevap bu mudur? Yâni vatandaş, hem dayak yiyecek, hem de tenkit mi yapacak?

Yoksa, doğduğuna, büyüdüğüne, ruhaniyetine sığındığımıza iman beslediğimiz demokrasi, mahallelinin evliyası gibi bizi terk mi ediyor?!

Mizahçı

Kendi kendine gelin ve güvey olanlar:

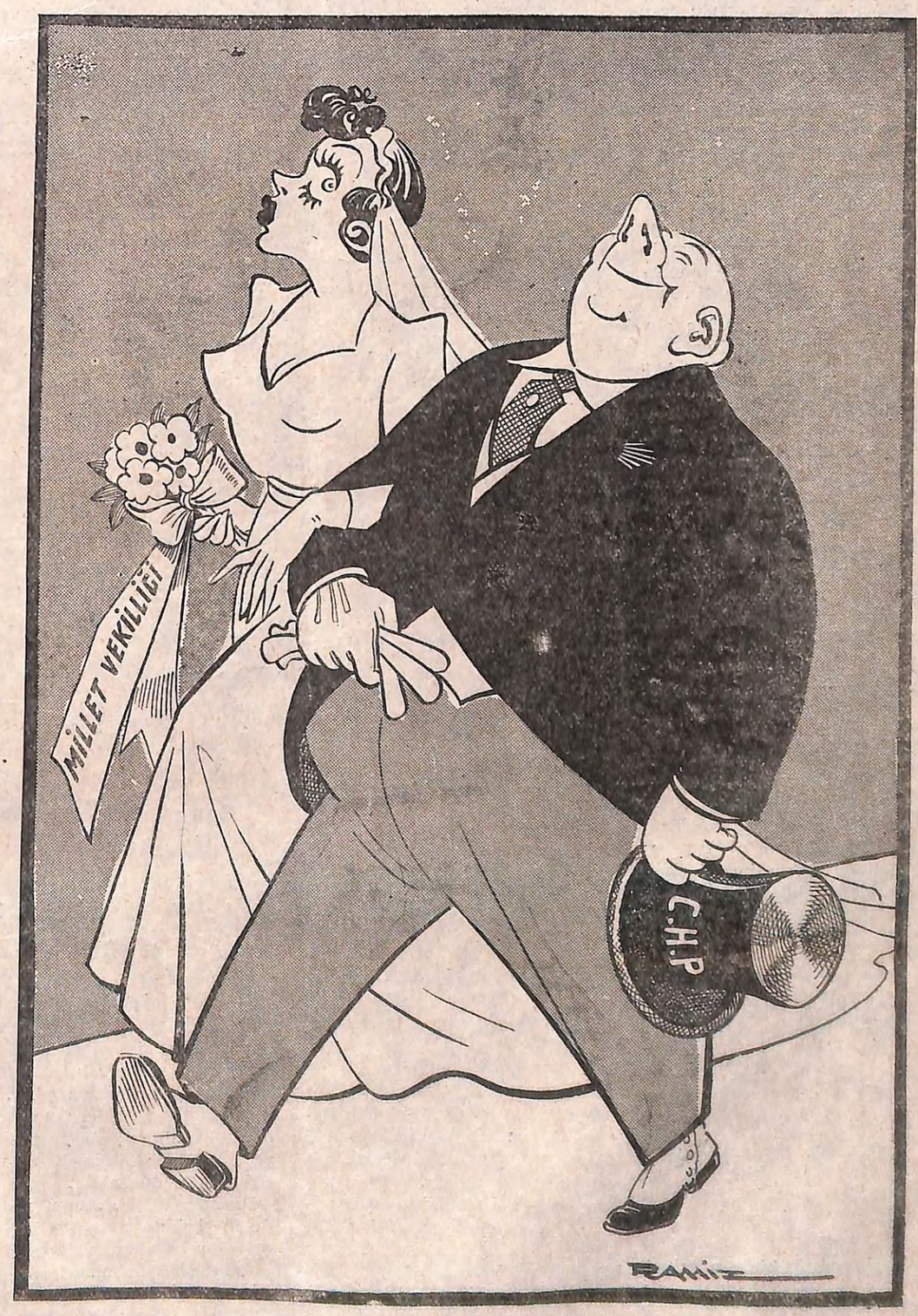

— Biz, birbirimizi seçtik!

ZURNADA PEŞREV

Bu da Lâf mı ?

o

Yazan: **Ertuğrul Şevket**

Ben de şu İngilizleri, akıllı, ferasetli insanlardan sayardım; meğer ne kadar aldanmış, ne yanlış düşüncelere saplanmış, onlar hakkında ne büyük bir hüsnü niyet beslemişim!. Halbuki, onlar da memleketlerinde düpe düz sivri akıllıları barındırıp dururlarmış!

Şüphesiz, gazetelerde siz de okumuşsunuzdur: İngilterede ortaya bir rivayet çıkmış. Yok, bazı İngiliz gazeteleri, hususî menfaat mukabilinde hükûmetin elinde âlet olmuş. Yok, bazıları, şu veya bu sermayedarın inhisarı altına girmiş de, onun düdüğünü çalıyormuş.

Bu yüzden, fevkalâde ahvale mahsus olan bir kraliyet komisyonu kurulmuş, şimdi tahkikat yapıyormuş. Bütün gazetelerin malî durumları, gelir kaynakları araştırılacakmış. Şayet bunların hükûmetten veya hususî müesseselerden para aldıkları, her hangi bir maddî yardım gördükleri tesbit edilecek olursa, çok ağır cezalara çarptırılacakmış. İngiliz milleti, heyecan içindeymiş!

Çıkar körün gözünü! Bunda heyecana kapılacak, telâşa düşülecek, ortalığı velveleye boğduracak ne var ki? Bazılarınca, gazete ve gazeteci dediğin başka türlü mü olur sanki? Elbette hususî müesseseden de para alacak, resmî makamdan da.. Yoksa o çarşaf gibi gazeteler, nasıl çıkar? O dev gibi makineler nasıl çalışır? Patron villâsını nasıl kurar? Altına hususî otomobili nasıl çeker? Pokere, birice, nereden para bulur? — Şayet sizde de varsa — yazları, Büyükadada nasıl ve neyle oturur?

Eğer:

— Trajiyle, satışıyle!

Diyecek olursanız, buna yalnız ben değil, bizim evdeki tahtakuruları bile kahkaha ile gülerler ve sizin saflığınızla alay ederler!

Evet, alay ederler dostlarım. Hazır sırası gelmişken, size ben böyle bir gazetenin tarifini yapayım ve kazanç menbalarından bazılarını yazayım:

Böyle açıkgöz bir gazeteci, ahvalin gidişine şöyle bir nazar atar, ondan sonra, yürüyeceği yolun plânını hazırlar. Meselâ, hükûmeti mi ele alacak? Onun, iktidar mevkiine gelmezden evvelki kendisiyle olan münasebetini bir mütalâa eder. Eğer aralarında geçmiş bir şey yoksa, bir, iki makaleyle ona çatar. Baktı ki: Ses, sada yok. Bir, iki hamle daha. Ondan sonra bir ziyaret. Bu ziyaret sonunda ya işler yoluna girer, umulan alınır veya hükûmetin kös dinlediği anlaşılır.

İşler yoluna girerse, âlâ! O zaman, bir aşağıdan alma, bir peh peh devridir başlar. Yok, hükûmet oralı değilse, o zaman vur abalıya! Aleyhteki makalelerin biri gider, öbürü gelir. Hükûmet, şeker yapsa:

— Hayır, şaptır!

Diye iddia edilir.

Yok, hükûmet değil de, bir parti bahis mevzuu ise, o zaman başka hesaplar ortaya çıkar.

Bir defa, gazeteden kaç kişiyi o parti milletvekili yapmıştır veya yapması ihtimali vardır? Evvelâ, bu düşünülür.

Partinin malî durumu nedir? Bobin bobin İsveç, Finlândiya, şu ve bu kâğıtlarını emrinize âmade kılabiliyor mu? Gazetenize (abone) nâmı altında kaç lira yardımda bulunabiliyor? Sonra, bu düşünülür.

Eğer hesaplar, yüzünüzü güldürecek, kasanızı şenlendirecek bir yekûn tutuyorsa:

— Bu velinimete çatmak nankörlük olur!

Der, başlarsınız onun davulunu çalmağa:

— Evet ustacığım, münasiptir ustacığım, keramettir ustacığım, selâmettir ustacığım!

Diye makaleler kaleme alır, pabuç kadar harfli manşetlerle partinizi övmeğe başlarsınız.

Vakıa, gazetenizi okuyan dört buçuk kişi, ananıza, babanıza, sülâlenize rahmet okumaz ama,

— **Recep Peker ne gün dönecek ?**
— **Niçin sordun ?**
— **Belki İzmirdeki gibi burada da mektepleri tatil ederler diye...!**

— **Turşulara bayılırım.**
— **Ne mâlum ?**
— **Ne mâlumu var mı ? Pazar günü bile seçmeğe gideceğim !**

size ne? Gazeteyi onlar için çıkarmıyorsunuz ya! İnsan, bir hakikati söylemesi pahasına bindiği dalı keser mi? Sonra konuşanların ağzı torba da değil ki, büzesiniz. Bırakın konuşsunlar! Cemaat ne derse desin, imam bildiğini okur!

İşte dostlarım, benim gördüğüm, anladığım, tanıdığım, hissettiğim bazı gazetelerin hali bu merkezdedir. Bunun için, patırdıya, kütürdüye, telâşa, heyecana düşmenin ne yeri, ne de mânası vardır.

Eğer bizde olduğu gibi, sizde de bazı gazeteler, bu yola dümen kırmışlarsa, hoş görün. Hattâ memnun, mesut olun. Sevinin! Onları cezalandırmak için ne kraliyet komisyonları kurun, ne mahkemeler teşkil edin. Yalnız, şurasını bilin ki: (Efkârı umumiye) denen büyük hâkim, o hiç yanılmaz hissi selimiyle bu kabîl gazeteler hakkında derhal hükmünü veriyor ve onu en şiddetli bir cezaya çarptırıyor: Okumuyor!

Bana inanınız ki; bu, sizde de böyle olacaktır. Çünkü: Yalancının mumu, yatsıya kadar yanar!

Demek istediği başka şey

Haçadur Bızdikyan, tramvaya binmişti. Her zaman olduğu gibi tramvay tıklım tıklımdı. Sahanlıkta bir köşeye büzüldü, kaldı.

Her durakta, müthiş bir yolcu akını oluyor, tramvaydakiler, rüzgârla eğilen buğday sapları gibi bir öne, bir arkaya dalgalanıyorlardı.

Derken, iri yarı bir adam Bizdikyanın nasırına bastı.

Bizdikyan büyük bir ıstırapla:

— Aman!..

Diye bağırdı. Sonra basana işittirmek maksadiyle:

— Hayvan!

Dedi.

Fakat, adam oralı olmadı. O zaman Bizdikyan adamın omuzuna vurdu:

— Ahbar, dedi, hayvan dedi isem kanarya kuşu değil. Eşşek demek istedim!.

Terkib-i bend

IV.

Vakta ki şu, yahut bunu baş tâcı tanırsın;
Güller takınır, sırma kemerler kuşanırsın!

★

Ölmüş diyelim bir gün o hâmi tepe taklak,
Sen kaim olan kimseye, durmaz, yamanırsın!

★

Talih, eğilen başlara koymakta birer taç;
Sen, hikmeti hâlâ kafa tutmakta sanırsın!

★

Baş kaldırayım kaydına düştükçe, emin ol,
Gürgen, meşe emsali tependen budanırsın!

★

Kuvvet denilen zorbaya, kuvvetli değilsen,
Hakkınla, hukukunla biraz zor dayanırsın!

★

Varsın, küçülüp eski saraylar konak olsun;
Bir mutfağa dalsan yine az çok yalanırsın!

★

Ceddin, vükelânın kesesinden pey alırmış;
Zatın dahi devlet kasasından kazanırsın!

★

Kalmaz pabucun yerde bulup bir ayak öpsen,
Başlarda ipek püskül olup dalgalanırsın!

★

Bir gün şu ziyafette, yarın başka birinde;
Şampanya içip meyva yemekten usanırsın!

★

Her söylenilen fikri tebessümle kabul et,
Râna mütefekkir diye her gün aranırsın!

★

Ömrün bu siyasetle belâsız geçer amma,
Tarihe geçerken adın, az çok, utanırsın!

★

Sen kelleni, mahlûka değil, vakfet İlâha;
Bir gün kavuşursun, bugün olmazsa, külâha.

Deli Ozan

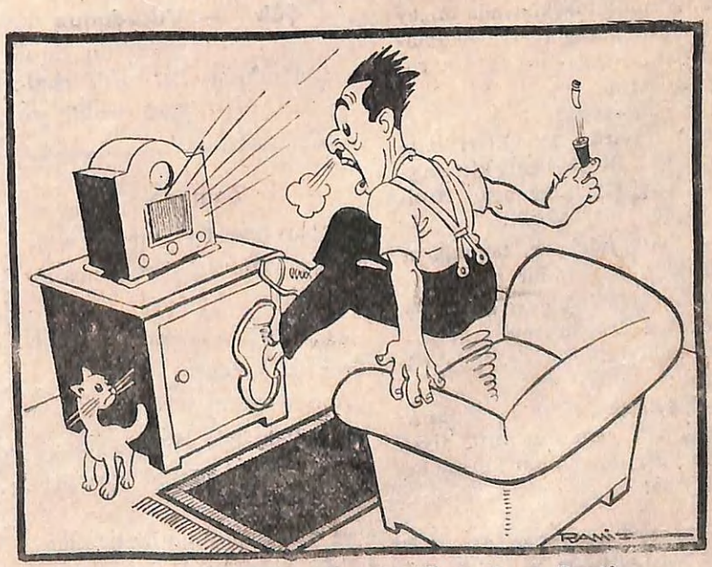

Ankara radyosu — Bugün Demokrat Parti...
Dinleyici — Allah! Radyoda isimleri ilk defa geçiyor; yoksa iktidara mı geldiler ?!

Eski nükteler:

Ölüm

Tanzimat devri ricalinden Sadık Rifat Paşa, veklâette yıllanmış, sadrazam olmak çarelerini aramağa başlamıştı. Fakat, birdenbire azledildi.

Yakın dostlarından biri, onu teselli etmek için evine gitti. Paşanın kafesleri, perdeleri indirilmiş bir odada çok meyus bir halde oturduğunu görünce:

— Efendim, dedi. Niçin bu kadar üzülüyorsunuz? Allaha şükür servetiniz var, yalınız, konağınız var, bütün memlekette şeref ve itibarınız var. İnşallah pek yakın bir zamanda gene mühim bir mevkie geçer, vatan ve millete hizmette bulunursunuz. Bir de sizden evvelki devirlerde yaşamış eslâfı düşünsenize. Onlar, yalnız azledilmekle kalmazlar, üstelik boyunları vurulur, canlarını da kaybederlerdi!

Sadık Rifat Paşa:

— Doğru ama, dedi. Onlar, bir defa ölüp kurtulurlardı. Halbuki, ben, şimdi her gün ölüyorum!

Suçlu kim?

Eski İstanbulun ileri gelenlerinden Osman bey, hile yapan esnafa karşı pek şiddetli davranır, onları bizzat cezalandırırdı.

Çarşıya çıktığı zamanlar, dükkânları dolaşır, kazların, tavukların, horozların kursaklarını muayene eder, eğer onların açolduklarını, kursaklarında birşey bulunmadığını görürse, satanlarını derhal falakaya yatırır, sopayı basardı.

Bir gün seyyar bir tavuk satıcısını çevirdi. Tavukları muayene etti. Bir de baktı ki: Hepsinin kursakları bomboş. Hışm ile adamlarına bağırdı:

— Yıkın falakaya, tavukların kursaklarında hiç bir şey yok!

Adamı yakaladıkları gibi yere yatırdılar. Osman bey, tam sopayı indireceği sırada tavukçu bağırdı:

— Devletlim, dedi. Tavukların kursağında yem var mı? diye baktın. Bir de sahibin kurşağını yoklasana!

Şâir — Vücudunuz mermerden işlenmiş ilâhî bir abide. Ona hayran olmamak mümkün değil.

Kadın — Bu tatlı sözleriniz, unutmayınız ki mermerden bir vücudun taşıdığı taşdan kalbi yumuşatamayacak...

Zemane

Babası apandisit olmuş, hastahaneye yatmıştı. Çocuk, mâsum bir tavırla:

— Anne? diye sordu. Babam niçin hasta oldu?

Annesi cevap verdi:

— Allah öyle istedi, oğlum.

Çocuk biraz düşündükten sonra sordu:

— Allah babamın hasta olmasını mı, yoksa doktorun para kazanmasını mı istedi?

Aradaki fark

Adam oğlunu karşısına almış nasihat ediyordu:

— Evlâdım dikkat et. Karın pek açık, saçık geziyor, sonra neticeniz iyi olmaz, kadın kısmı..

Delikanlı babasının sözünü kesti:

— Aman babacığım, dedi. Ben karımı tanıyarak aldım. Ben karımla mesut olmasını biliyorum. Halbuki, bir de kendini düşün. Sen, annemi görmeden, gözün kapalı olarak aldığın halde mesut olmuşsun.

Babası:

— Evet, dedi. Ben gözlerim kapalı olarak anneni aldım amma, aldıktan sonra gözlerim açıldı. Siz zamane, gözleri açık evleniyorsunuz, sonradan gözleriniz kapanıyor!

Çiçekler Kime
ve
Neye Benzer

Yazan: KARGI

III

Karagöz kadife — Meşhur halk sanatkârı komik Dümbüllü İsmaile,

★

Tavşan bıyığı — Milli Kalkınma Partisi eski lideri meşhur müteahhit Nuri Demirağa,

★

Ebegümeci — Meşhur şair, meşhur nasir, sabık milletvekili Ahmet Hamdi Tanpınar'a,

★

Böğürtlen — Meşhur ses sanatkârı Safiye Ayla'ya,

★

Mantar — Profesör Salih Murad'a,

★

Safran — İzmir şehir tiyatrosu rejisörü Avni Dilligil'e,

★

Kediotu — Muharrir Muharrem Feyzi Togay'a,

★

Camgüzeli — Anara, Akba kitabevi sahiplerinden Âdil Akba'ya,

★

Pelin — Âdil Akba'nın ortağı Bilâl Akba'ya,

★

Darıfilfil — Romancı Kerime Nadir'e,

★

Sarmaşık — Halk Partisi İzmir başkanı Mehmet Orhon'a,

★

Çınar — Milletvekili, muharrir, profesör İsmail Hakkı Baltacıoğluna,

★

Kahkaha — Hemşehri ve Kırmızı - Beyaz mecmuaları sahibi Talât Mithat Hemşehriye,

★

Papatya — Aktör Raşit Rıza'ya,

★

Kekik — (Doğan Kardeş) mecmuası yazı işleri müdürü Vedat Nedim Tör'e,

★

Kadife — Meşhur kunduracı İsmail Kemal'e,

★

Hatmi — Radyo temsil şefi, rejisör Kemal Tözem'e,

★

Kayın ağacı — Yapı ve Kredi Bankası idare meclisi reisi Kâzım Taşkente,

★

Lâbada — Ankarada Foto Naime,

★

Tarçın — Aktör Büyük Behzada,

★

Hanımeli — Müteahhit ve çiftlik sahiplerimizden Şevket Moçan'a,

★

Hardal — Muharrir Doğan Nadi'ye,

★

Çakal eriği — İstanbul şehir tiyatrosu rejisörü Muhsin Ertuğrula.

— *Napolyon: (Zaferi kazanan bacaklardır!) demiş...*

— *Napolyon kadın mı imiş?!*

— Kısmetinde Olanın —

Yazan: H. V.

o o o

Yetim malı

Bir arkadaşım, evvelki gün, gazeteye konulmak üzere bir ilân getirdi. Şöyle bir göz gezdirdim. Ömrümde bir eşine daha rastlamadığım alelacayip bir şey. İlân şu:

«KİRALIK EV ARANIYOR»

Şehrin her neresinde, kaç odalı olursa olsun bir kiralık ev arıyorum. Asansörlüsünden banyosuzuna kadar, ucuz, pahalı, apartıman da olabilir. Yalnız, mal sahibinin Allahtan başka kimsesi bulunmıyan, saçı bitmedik yetim olması şarttır.

Arkadaşımın yüzüne hayretle baktım.

— Şaştın değil mi? dedi. Ne yapayım, düşünüp taşındım, bir dam altı bulup sığınmak için, yetim malından daha sağlamını tasavvur edemedim. Bizim ev sahibi, kızını gelin edecekmiş, yeni kanuna dayandı, ille çıkacaksın diye bize dayattı. Çıktık. Eşe dosta sorup soruşturdum, çoğu benim gibi hane berduş kalmış. Kimini, mal sahibi, oğlum askerden geliyor diye çıkarmış; kimini kızım kocasından boşandı, senin kata oturtacağım diye dehlemiş. Ev aramadan evvel, anası, babası, oğlu kızı, gelini damadı olmıyan bir mal sahibi bulmak lâzım. Böylesi de olsa olsa yetim olur. Hele sen şu ilânı koydur da, sonra Allah kerim.

Hak verdim çocuğa.

Çıngırağım hoş geldin!

Şimdiki çocuklar oynıyorlar mı, bilmem; seke seke ben geldim, çıngırağım hoş geldin, diye bir oyun vardı. Son zamanlarda, şehir halkının yarısı âdeta bu oyunu oynamakla meşgul.

Apartımanlara musallat olan bir tufeyli esnaf türedi.

Bakkalda çakkalda ne kadar çürük çarık mal varsa, yumurtasından kurabiyesine kadar, sepetlere, çantalara, torbalara doldurup o apartıman senin, bu apartıman benim, çalmadıkları kapı bırakmıyorlar. İkide bir, kapınız çalınıyor, açıyorsunuz. Karşınızda, ya pejmürde kılıklı, kir pas içinde bir izbandut herif; ya, yılışık suratlı, tüyü bozuk bir densiz; yahut dilenciye çeyrek kala kıyafetli, arsız bakışlı bir sevimli yavrucak.

— Beem, yımırta gottüm!

— İstemez.

— Bonjur bayım; şokola, fundan, bisküvi yetirdim...

— İstemez.

— Bey amca, ucuz kravatlarım var...

— İstemez.

Allah bilir, seke seke ben geldim, çıngırağım hoş geldin oyununun başka türlüsü.

— Seke seke ben geldim.

— Çıngırağım hoş geldin.

— Babamın burada tütün tabakası kalmış, onu almağa geldim.

— Baban da haltetmiş, sen de.

Hoş gelen çıngırak, boş dönüp gider; tekrar gelir. Bir başka münasebetsizlik eder, yine koğulur, ve oyun da böylece devam eder, giderdi.

Ama, ne yapalım, şimdi, seke seke ben geldim oynamağa vaktimiz yok, başka işlerimiz var. Kapılarımızın çıngırağını bir an rahat bıraksanız da kafamızı dinlesek.

Zavallı kalem

Cansız şeylere ben canlılardan fazla öfkelenirim. Sebebi, galiba, onlardan öfkemi alamayışım.

Gıcırdayan kapıya kızarım, mıhlı olduğu yerden kolay çıkmıyan paslı çiviye diş bilerim, kaybolan yaka düğmesini, elime geçirdikten sonra, ayağımın altına alıp ezmek isterim. İskarpinimin bağı, inadına, acele işim varken kopar; lime lime doğramamak için kendimi zor tutarım. Düğümü bir türlü biçimine gelmediği zaman, kravatımı, şeytan, parçala der,

Ama, cansız şeyler içinde bir çok acıdıklarım vardır. Bazan şişman bir vücudün altında yassılıp kalmış kanapeye acırım; bazan, secdeden kalkmıyan bazı kalemleri bile bu işde bu kadar ileri gitmiyorlar.

— *İşittim ki, güzel erkekler elinizden kurtulamazmış...*

— *Sizin için bir tehlike yok, beyefendi!*

şının içi fesat dolu yalancı sofunun seccadesine acırım.

Fakat, bir iki gün evvel hazin macerasını okuduğum kurşun kalemine acıdığım kadar hiç bir cansız şeye acıdığımı hatırlamıyorum.

İki ilkokul talebesi, oyun oynarken, kimbilir nasıl hiçten bir sebeple, kavgaya tutuşmuşlar, Şevket silâha davranmış, arkadaşı Ahmedi karnından yaralamış. Yaralıyı hastahaneye kaldırmışlar.

Daha ilkokuldayken elini kana boyayan Şevkete tabiî, acıdım. Karnından yaralanan yavrucağa, tabiî, daha fazla acıdım. Ama, en ziyade acıdığım, Şevketin kullandığı silâh oldu.

Acırım zahir! Şevket, silâh diye bir kurşun kalemi kullanmış!

İlk bakışta, bu kurşun kalemi, bir çok hemcinsleri arasında, zemzemle yıkanmış sayılabilir.

Haksız idam hükümlerine imza basan kalemler, milyonlarca insan hayatına mal olacak harp kararlarını imzalayan kalemler; imzasız, kahpece çiziştirilmiş gammazlık mektuplarını hazırlayan kalemler dururken, küçük Ahmedi yaralayan kaleme acınır mı? Acınır elbette!

Evvelâ, Ahmede, kalemin de bir silâh olduğunu bu kadar erken öğrettiği için acınır.

Saniyen, Şevkete, ilk kalem tecrübesini, arkadaşını karnından yaralamak suretiyle yaptırdığı için acınır.

Bizim piyasanın, tükürdüğünü yalayan bazı kalemleri bile bu

Acıdım şu kaleme vesselâm! Kötü talihi varmış.

— Eğitim Bakanlığı tarafından Milli Oyunlar Akademisi açılıyormuş...

— Oyun oynamakta herkes profesör olduğuna göre, talebeliği kim yapacak? Onu merak ediyorum!

Çömezin Röportajları:

39

Yeni Memurin Kanunu Hakkında Memurlarla Konuşuyor...

Çizen: RAMİZ

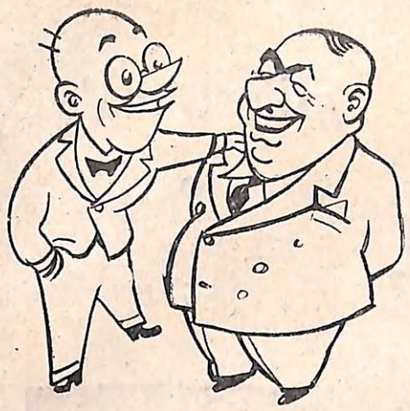

Çömez — Niçin Size ait hükümler yok?

Âmir — Bizde bunlardan hiç biri yok da ondan!

Çömez — İş sahiplerinden borç para alınmıyacak..

Memur — Ya iş sahipleri hediye verirlerse?!

Çömez — Âmirlerinizin hususî işlerine gitmiyeceksiniz...

Memur — Ya.. Teşyi ve istikballerinde çantalarını kim taşıyacak?

Çömez — Özel yerlerde ücretli, ücretsiz iş yapmayacaksınız..

Memur — İyi amma, hakkı huzurlar için niçin bir karar koymamışlar?

Çömez — Hangi partiyi tercih edersiniz?

Memur — .....

Çömez — Bir yıllık maaşınızın yarısından fazla borç yapamıyacaksınız.

Memur — Bereket bizim bakkal, benim aylığımın tutarını bilmiyor!

Çömez — Her memur, günde altı veya sekiz saat çalışmağa mecburmuş..

Memur — Tevekkeli değil, bizim müdür makamında günde dört saat ingilizceye çalışır!

Çömez — Siyasî kanaatlerin hangi partiden?

Memur — Pıuşt, göstereyim de işimden mi olayım!.

Hikâye

İlk Günah

O

Yazan:
ALÇENE

Fasiha, beyninden vurulmuşa döndü. Demek kocası Kadrinin bütün seyahatleri, umumî heyet toplantıları yüzünden evine gelmeyişleri, hepsi, hepsi birer kuyruklu yalandan başka bir şey değildi. Demek, bir budala, bir sersem insan gibi aldatılıyor, evine bağlı, kocasını seven zavallı bir kadın hayatını beyhude yere sürüyordu. Onun büyük aşkı, böyle bir hakikatle mi yüz yüze gelecek, o da, aldatılan on binlerce, yüz binlerce kadından biri mi olacaktı?

Ablası Neriman ayağa kalkmıştı:

— Üzülme Fasiha, dedi. Yalnız gözünü dört aç. Ve zaten gözünü dört açman için bunları sana söyledim. Erkeklerin hiç bir tanesine inan olmaz!.

Fasiha, titrek bir sesle:

— Sana teşekkür ederim dedi. Fakat, ben artık bu adamla yaşayamam!

Neriman onun omuzlarını tuttu:

— Budalalığı bırak! dedi. Hâlâ kendini liseye giden küçük bir kız çocuğu zannetme. Gözünü aç, etrafına dikkatle bak! Artık kadınsın ve kocanı kendine bağlamakla mükellef olduğun kadar hayattan zevk almak, eğlenmekle de mükellefsin! Güzelsin, güzel günler geçirmek hakkındır. Sözlerimi iyi dinle. Bir kadın, hoppalığı, şımarıklığı nisbetinde bir erkeği kendisine bağlar.

Sonra, Fasiha'nın yanaklarını öptü:

— Duyduklarından kocana bahsetme! dedi. Yalnız, onu elinden kaçırmamak çarelerini ara ve kendine eğlence bul! Hu, huuu!

Ablası gidince Fasiha, derin düşüncelere daldı. Ne yaman bir kadındı bu Neriman! İnsanı ne kadar çabuk teshir ediyordu. Zaten küçüktenberi öyle güzel, öyle tesirli konuşurdu ki...

Şu anda, kendi budalalığı yüzünden peşin olarak aldatılmış bulunduğuna yanıyordu. Ablası ona kaç defa:

— Erkeklerin doğru bir sözü vardır, demişti. Kavgada ilk yumruğu vuran kazanır! derler. Bu iş, evlilik hayatında da böyledir. Bir veya bir kaç ihanet nasıl olsa yapılacaktır. İyisi mi, sen gözünü dört aç, evvel davran!

Tüh, ne büyük budalalıklar etmişti. Kaç genç ve güzel delikanlı peşinde dolaşmış, göz yaşları dökmüş, fakat Fasiha, onlara:

— Hayır, demişti. Ben namuslu bir kadınım. Sizinle sadece bir dost olarak konuşabilirim.

Hava gittikçe kararıyor, her tarafı, gecenin kolları sarmağa başlıyordu. Fasiha, dalgın dalgın ayağa kalktı, elektrik düğmesini çevirdi. Birden büyük bir aydınlık ortalığı kapladı. Gözleri kamaştı. Geriye döndüğü zaman, gözü tuvalet masasının üzerindeki büyük aynaya ilişti. Kendi hayaline, tıpkı bir yabancı görmüş gibi bakıyordu. Bu gözleri hülyalı, bu ince yüzlü genç ve çok güzel kadın kendisi miydi?

Aynaya adamakıllı yanaştı. İpek sabahlığı, bir pınar suyu gibi omuzlarından kaydı, âdeta yere döküldü. Bunun altından muntazam vücudü, bütün haşmetiyle ortaya çıkmıştı. Yuvarlak ve sert göğüsleri, ince ipek kombinezonunu yırtacakmış gibi germişti. Dümdüz karnı, incecik beli, şahane kalçaları bu ipeklerin altında hapsolmak için mi yaratılmıştı? Halbuki onlar, sevilmek ve okşanmak için yaratılmışlardı.

Tuvalet masasının üzerine koyduğu parmaklarının altında hafif bir hışırtı oldu. Gözlerini indirdi. Hışırdıyanın ne olduğunu anladı: Bu bahçe kapısında hizmetçinin eline sıkıştırılmış olan bir zarftı. Zarfın sahibi, bunun yalnız kendisine verilmesini hizmetçiye tenbih etmiş, o da bunu hanımına getirmişti. Fasiha, zarfı merakla açmış, içinden şu satırlar çıkmıştı:

«Hanımefendi;

Cür'etimi mazur görünüz, hayranlarınızdan birisiyim. Sizden hiç bir şey beklemiyorum. Çünkü bunun boş bir hayal olacağını biliyorum. Yalnız, bu mektubumla size şunu anlatmak istedim ki, hiç tanımadığımız bir insan, size âşıktır. Kendini size hiç tanıtmıyacaktır, fakat ölüncüye kadar sizi sevecek, sizin havanızı teneffüs edecektir. Bilmezsiniz hanımefendi, bazan ne hale geliyorum. Adeta şuurumu kaybediyor, kendimi sokağa atıyor, bazı geceler bahçe duvarınızın üzerinden bir hırsız gibi, evet bir hırsız gibi aşıyor, ayaklarınızın kimbilir kaç defa bastığı yolları öpüyor, belki koklamışsınızdır diye, güzel çiçeklerinizi kokluyorum.

Beni affediniz hanımefendi, bu mektubu da gene şuursuz bir anımda, sizi düşünürken yazdım.

Tanımadığınız bir âşık»

Kalbi hızla çarpmağa başladı. Bu genç kimdi acaba? Ah, şu anda yanında olsaydı. Bu kendisini deli gibi seven gencin kollarına hemen atılırdı. Kendisini mademki bu kadar çok seviyordu, öyleyse, saadete layıkdı. Halbuki, bir kaç saat evvel Fasiha, bu mektubu kocasına verecek:

— Bak! diyecekti. Bu deli, bahçemize de giriyormuş.

Sırtına sabahlığını geçirdi, anlaşılmaz bir hissin tesiri altında merdivenleri indi, bahçeye çıktı.

Her taraf, simsiyahtı. Küçük bir ay, bazan bulutların arasın-

— Söyle, beni uzun müddet sevecek misin?
— Evet. Eve bu akşam geç döneceğimi söyledim!

Aranan adam

Merhum komik Naşit bir vakitler para sıkıntısına düşmüş, tek kurtuluş çaresini film stüdyosunun kapısını çalmakta bulmuştu. Karşısına Halil Kâmil çıktı.

Naşit:

— Bey biraderim, dedi. Size iş teklifine geldim. Bundan daha müsait bir zaman bulamazsınız. Kısmet ayağınıza geldi, tepmeyin. Ya bu anda şirketiniz nâmına behimle bir mukavele imzalarsınız, yahut bir daha beni bulamazsınız. Çünkü bütün şirketler peşimde.

Halil Kâmil:

— Hangi şirketler? diye sordu.

Naşit cevap verdi:

— Elektrik şirketi, havagazi şirketi, terkos şirketi, telefon şirketi...

Dördüncü kahraman

Doğan Nadi, bir lokantada arkadaşlariyle buluşmuş, yemek yiyorlar, konuşup gülüşüyorlardı.

Birden yanlarına Bizim İzidor (Fikret Âdil) geldi. Masada bulunan, Halk Partisinin aleyhinde yazı yazan bir muhalife ilk defa elini uzattı:

— Evvelâ, dedi. Birinci kahramanın elini sıkayım!

Sonra döndü, başka bir arkadaşa elini uzattı:

— Daha sonra, dedi. İkinci kahramanın elini sıkayım!

Üçüncü olarak Doğan Nadiye elini uzattı:

— Şimdi de, dedi. Üçüncü kahramanın elini sıkayım!

Doğan Nadi, bizim İzidor'a, elini uzattı:

— Ben de, dedi. Dördüncü kahramanın elini sıkayım.

Memleket

Yeni çıkan (Memleket) gazetesinde çalışan bir muharrir, (Aylık Ansiklopedi) sahibi ve Basın Yayın Umum Müdürlüğü İstanbul Müdürü Servet İskit'e rastgeldi. Sordu:

— Hayır ola üstat, ne tarafa?

Server İskit:

— Eve gidiyorum..

Dedi. Muharrir, gevezelik niyetinde olan bir adam tavriyle:

— Ya, dedi. Geç kalmışsın amma.

Server İskit:

— Yoo, dedi. Ben her akşam eve bu saatte giderim.

Muharrir, lâfı uzatmak için ağzını açmağa davranırken Server birden hatırlamış gibi:

— Ha bak, dedi. Unuttum. (Memleket) in satışı nasıl?

Muharrir başladı konuşmağa, yarım saatlik bir methiyeden sonra:

— Sorma üstadım, dedi. (Memleket) görülmemiş bir tirajda. Bütün gazetelerin üstünde. Her şeyin üstünde.

Server İskit elindeki (Memleket) gazetesine sarılmış bir paketi gösterdi:

— Doğru, dedi. Her şeyin üstünde!

Ev

Moizle Salamon konuşuyorlardı:

Moiz:

— Benin babasi bir ev yaptiriyor. Uzerine da bir kule yaptiracak...

Salamon güldü:

— Hah! O bir şey mi? Benin babasi bir ev yaptiriyor, üzerine da ipotek yaptıracak!

Aday

Adaylığını koymuştu. Bir dost meclisinde atıp tutuyor, yaptıklarını anlatıyor, bol keseden atıyordu:

— İstiklâl harbinde cephede çalıştım. Ondan sonra irfan ordusunda şerefli vazifeler görerek, bu vatana kıymetli unsurlar yetiştirdim. İcabında aç kaldım, çıplak kaldım, fakat memleket menfaati için çalışmaktan bir an geri durmadım...

Üstat Ercüment Ekrem Talû, kendisini dinledi, dinledi de:

— Mükemmel, mükemmel! dedi. Madem ki memleket için bu kadar çalıştınız, artık gidip evinizde istirahat etmek sizin en meşru hakkınızdır.

dan sıyrılıyor, bahçeyi hafifçe aydınlatıyordu. Kameriyeye yaklaştığı sırada içerde hafif bir çıtırtı oldu. Kalbi çarpmağa, her tarafı titremeğe başladı. Bu çıtırtı, muhakkak bu meçhul sevgilinin ayaklarından çıkıyordu. Kameriyenin kapısında durdu, içeriye baktı, bir şey göremiyordu. Yavaş bir sesle:

— Saklanmayınız, dedi. Sizi tanımadığım halde, kollarınıza atılmakta tereddüt etmiyeceğim. Buraya girdiğinize teşekkür ederim, siz bir hırsız değil, mesut olmağa lâyık bir adamsınız!

Birden iri bir gölge belirdi. Kollarını Fasihanın beline doladı. O da, ateş gibi yanan ince dudaklarını, bu meçhul, bu yüzünü göremediği âşıkının dudaklarına yapıştırdı.

Ay, bulutların arasında kaybolurken onlar da kameriyenin kuytu bir köşesinde ve sarmaş, dolaş bir haldeydiler.

★

Aradan yarım saat geçmişti. Fasiha, yarı sarhoş bir halde ve başı meçhul âşıkının omuzunda kameriyenin kapısından çıkarlarken erkek:

— İmanım, dedi. Yaman gaçoymuşsun! Bundan sonra hiç korkma, ne ben bu evi soymaya gelirim, ne de bizim ihvandan biri. Yalnız, dost gecemiz hangisi? Yaniya, senin anlıyacağın hangi geceler fayrab edeceğiz?

Bahar Sayımız

MİZAH Mayısın ilk günü, Bahar Bayramı için bir fevkalâde sayı hazırlıyor. Bahar Bayramının güzel kokulu, bin bir renkli çiçekleri arasına nadide bir buket gibi karışacak olan mecmuamız sevgili okuyucularımızın daima artan büyük teveccühlerine nâçiz bir mukabele olarak fazla fedakârlıklarla memleketin en çok sevilen kalemlerini ve fırçalarını bir araya toplamıştır.

Türk mizah sanatının yegâne örneği olan mecmuamızın bundan evvel çıkarttığı fevkalâde sayılar gibi Bahar sayımızın da okuyucularımız tarafından kapışılacağı muhakkaktır.

Çok renkli tablolar, Bahara ait nefis karikatürler ve yazılarla bir albüm nefasetinde çıkacaktır.

Ayrıca, ummadığınız sürprizlerle karşılaşacak, kalem ve fırçanın nelere kadir olduğunu görecek, hiç şüphesiz bu sayımızla bizi biraz daha tekamül ettiğimiz için tebrik edeceksiniz.

MİZAH

Türk edebiyatında, neşesi ve tenkidiyle yer tutmak için elinden gelen her şeyi yapacak ve bu fevkalâde sayısiyle yeni bir devreye girmiş olacaktır.

Taşra bayilerimizin daha evvelden falza siparişlerini bildirmelerini rica ederiz.

Sahibi ve yazı işlerini
filen idare eden RAMİZ GÖKÇE

Basıldığı yer:
PULHAN MATBAASI — İstanbul

TOMBUL TEYZE

Sıska Dayı — Karıcığım, moda imiş, müsaade et de ben de tüy dikeyim!

T. T POSTASI

Karacabey: N. S.

S — Teyzeciğim ben bir delikanlıyım, kızınıza gönül verdim. Acaba bu izdivaçta muvaffak olabilir miyim?!

C — Olamazsın. Damadım olacak adamdan hiç olmazsa kızımızın nişanlandığını bilecek kadar dirayet ağırlığını beklerim. Halbuki, senin bu hususta züğürt olduğun anlaşılıyor!

İstanbuldan: Bülent Güney.

S — Tombul Teyzeciğim, sizin bu şişmanlığınız bir hastalıktır. Bir ilâç alıp sayıflayarak tabiate uymak istemez misiniz?

C — Doktorlar arasında bile böyle hastalığa can atanlar pek çok... Sizin tabiatınıza uyamıyacağım için beni mazur görün.. Daima sıska ve sıhhatte olun!